Valtuustoaloite - Kittilän koulujen henkilökunnalle pakollisia Nepsy-koulutuksia

Kvalt 29.09.2025 § 133

Valtuutettu Aleksi Lehto jätti Kokoomuksen, Vasemmiston, SDP:n, Perussuomalaisten ja Vihreiden valtuustoryhmien ja valtuutettujen Pekka Rajala, Simo Holck, Jorma Ojala, Sirkka Hangasvaara, sekä varavaltuutettujen Reijo Kyrö ja Susanna Palosaari puolesta seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

”Valtuustoaloite 29.9.2025, Kittilän kunnanvaltuusto

Aloite: Kittilän koulujen henkilökunnalle pakollisia Nepsy-koulutuksia

Lähivuosina opiskelijoiden huoltajilla on noussut suuri huoli koulujen henkilökunnan taidoista käsitellä neuropsykiatristen ongelmien kanssa painivia oppilaita. Kyvyt kommunikoida erikoistarpeita vaativien oppilaiden kanssa on osalla henkilökunnasta heikkoa ja oppilaat eivät saa tarvitsemaansa apua esimerkiksi tunteiden hallinnan kanssa.

Koulutuksilla pystytään ehkäisemään oppilaiden ja opettajien välisiä konfliktitilanteita, auttamaan lasta oppimaan paremmin ja helpottamaan heidän jo valmiiksi vaikeaa arkea.

Koko maan laajuisesti neuropsykiatriset ongelmat ovat kasvaneet määrällisesti lasten keskuudessa ja jonot julkiselle puolelle on erittäin pitkät. Tarve avulle kasvaa vuosi vuodelta. Koulujen henkilökuntien pakollisilla Nepsy-koulutuksilla voitaisiin auttaa ja ehkäistä lasten ja nuorten ongelmia siellä, missä niitä eniten tarvitaan, eli kouluissa.

Henkilökuntaa tulee kouluttaa ymmärtämään ja toimimaan asianmukaisesti, kun esimerkiksi keskittymishäiriön omaava lapsi ei pysty hallitsemaan omia tunteita. Koulun rehtorin, opettajan tai avustajan tulee olla turvallinen aikuinen ja ymmärtävä heitä kohtaan, joilla ongelmia ilmenee. Koko kunnan koulujen henkilökuntaa tulee kouluttaa niin, että he ymmärtävät, kuinka oppilaita tulee käsitellä heidän erikoistarpeiden mukaisesti. Henkilökuntien tulee myös ymmärtää, että häiriökäytös ei ole tahallista, vaan usein vaikeuksien ilmentymä.

Esitän, että kunnan ala-asteiden ja yläasteen henkilökunnille, käsittäen ohjaajat, opettajat ja rehtorit, järjestetään pakollisia koulutuksia liittyen oppilaiden neuropsykiatrisiin ongelmiin ja oppilaiden kanssa toimimiseen”

Päätös

Valtuuston puheenjohtaja Marita Toivanen totesi, että aloite liitetään pöytäkirjaan ja lähetetään valmisteltavaksi kunnanhallitukselle.

Khall 21.10.2025 § 384

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kurula Timo

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää lähettää aloitteen sivistystoimen toimialalle valmisteltavaksi. Vastuuhenkilönä toimii sivistystoimenjohtaja.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Koululk 25.02.2026 § 16
540/01.03.00/2025

Valmistelija Sivistystoimenjohtaja Kinnunen Petteri

Kunnanvaltuustolle on jätetty 29.9.2025 valtuustoaloite, jossa esitetään neuropsykiatrisia (Nepsy) koulutuksia kunnan perusopetuksen henkilökunnalle (rehtorit, opettajat ja ohjaajat). Aloitteessa korostetaan tarvetta vahvistaa henkilöstön taitoja kohdata erikoistarpeita vaativia oppilaita, ennaltaehkäistä konfliktitilanteita ja tukea oppilaiden tunteiden hallintaa sekä oppimista.

Sivistystoimi on tunnistanut neuropsykiatristen haasteiden kasvun ja aloitteessa esitetyt tarpeet ovat linjassa sivistystoimen vuoden 2025 toimintasuunnitelman ja tavoitteiden kanssa. Strategisina tavoitteina on muun muassa koulutuksen korkea laatu ja yksilöllinen tuki sekä henkilöstön jatkuvaan ammatilliseen kehittymiseen panostaminen.

Sivistystoimessa on ryhdytty seuraaviin toimenpiteisiin aloitteen johdosta ja henkilöstön osaamisen varmistamiseksi:

1. Yhteinen koulutuspäivä: Koko koulutoimen opetushenkilökunnalle (opettajat, koulunkäynninohjaajat) järjestetään 24.2.2026 yhteinen Nepsy-koulutuspäivä. Koulutus vahvistaa opetushenkilökunnan osaamista ja keskittyy käytännön keinoihin kohdata ja tukea kouluarjessa oppilaita, joilla on neuropsykiatrisia haasteita.
2. Osaamisen vahvistaminen: Sivistystoimen vuoden 2025 tavoitteiden mukaisesti henkilöstöä on kannustettu ja innostettu osallistumaan täydennyskoulutuksiin, jotka käsittelevät uusia opetusmenetelmiä ja yksilöllistä tukea. Nepsy-osaaminen on nostettu yhdeksi täydennyskoulutuksen painopistealueeksi.
3. Yksilöllisen tuen resursointi: Oppilashuollon henkilöstön saatavuutta ja saavutettavuutta on pidetty keskeisenä mittarina opetuksen laadun varmistamisessa. Täydennyskoulutuksilla tuetaan henkilöstön kykyä hyödyntää oppilashuollon tarjoamaa tukea oikea-aikaisesti.
4. Toimintakulttuurin kehittäminen: Koulun arjessa on korostettu turvallisen aikuisen roolia ja ymmärrystä siitä, että haastava käyttäytyminen on usein oire esimerkiksi oppimisvaikeuksista tai muista vaikeuksista kohdata haastavia tilanteita. Tämä on osa sivistystoimen tavoitetta luoda innostava ja tukeva toimintakulttuuri.

Järjestettävä yhteinen koulutus ja jo käynnissä olevat kehittämistoimet vastaavat valtuustoaloitteessa asetettuihin tavoitteisiin. Henkilöstön osaamista ylläpidetään ja kehitetään jatkossakin osana normaalia täydennyskoulutussuunnittelua.

Esittelijä Sivistystoimenjohtaja Kinnunen Petteri

Päätösehdotus Koululautakunta päättää
1. antaa sivistystoimen selvityksen valtuustoaloitteen jälkeen tehdyistä toimenpiteistä vastauksena valtuustoaloitteeseen ja
2. esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Koululautakunta kävi keskustelua Nepsy -koulutusten tarpeellisuudesta ja laajentamisesta myös varhaiskasvatuksen henkilöstölle sekä lasten ja nuorten kanssa toimivien järjestöjen/yhdistysten ja seurojen henkilöstölle.

Kunnanhallituksen edustaja Aslak Niittyvuopio poissa tämän pykälän käsittelyn aikana klo 13:58-14:05.

Esitys hyväksyttiin.